



**HEDEN – BIJ VOORKEUR 1 NOVEMBER 12:00 UUR RETOUR IVM AGENDERING MR
TER BESLISSING**

Aan
de minister

3/110

nota

MR aanbiedingsformulier periodieke rapportage
kasbeheer

Generale Thesaurie
Agentschap

Persoonsgegevens

Datum

30 oktober 2024

Notanummer

2024-0000512995

Bijlagen

1. Aanbiedingsformulier MR
2. Periodieke rapportage kasbeheer REDI

Aanleiding

De periodieke rapportage Kasbeheer kan worden geagendeerd in de Ministerraad van 11 november.

Beslispunten

8 Gaat u akkoord met het agenderen van de periodieke rapportage Kasbeheer in de Ministerraad van 11 november? Indien u akkoord gaat verzoeken wij u om het bijgevoegde MR aanbiedingsformulier te tekenen.

Kernpunten

- Op 22 oktober is de periodieke rapportage Kasbeheer akkoord bevonden door de CESI zonder vragen/opmerkingen. Op 26 oktober jl. bent u akkoord gegaan met het agenderen van dit stuk in de REDI.
- De REDI van 5 november vindt niet plaats vanwege een gebrek aan agendapunten.
- De annotatie voor dit stuk voor de Ministerraad wordt separaat aangeleverd.

Communicatie

- Het Agentschap stemt een communicatielijnen en Q&A's af met de directie COMM over de periodieke rapportage Kasbeheer voor eventuele vragen uit de media.
- De directie COMM verzorgt een bijdrage op LinkedIn over de periodieke rapportage Kasbeheer.

Politiek/bestuurlijke context

- De periodieke rapportage is afgestemd binnen het ambtelijk voorportaal CESI. Vanuit de CESI waren geen opmerkingen of vragen over de periodieke rapportage Kasbeheer.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De nota en onderliggende stukken bevatten informatie die openbaar wordt bij het aanbieden van de periodieke rapportage aan de Tweede Kamer. Tot die tijd kunnen deze stukken niet openbaar gemaakt worden



HEDEN, SVP 28/10 RETOUR IVM AGENDERING REDI
TER BESLISSING

Aan
de minister

Generale Thesaurie
Agentschap

Persoonsgegevens

nota

Periodieke rapportage kasbeheer

Datum
25 oktober 2024

Notanummer
2024-0000443365

Bijlagen
1. Onderzoeksrapport
2. Kabinetsreactie
3. De werking van saldogregulatie
4. Rapport kantenenquête schatkistbankieren
5. Rendement en risico schatkistbankieren
6. Berekeningswijze besparingsopties schatkistbankieren
7. Reactie externe experts
8. Aanbiedingsformulier REDI

Aanleiding

Recent is de periodieke rapportage Kasbeheer¹ afgerond.² Op 22 oktober is de periodieke rapportage besproken in de Commissie voor Economie, Samenwerkingsverbanden en Innovatie (CESI). Vervolgens moeten met uw akkoord de stukken worden verstuurd naar de Raad voor Economie, Digitalisering en Innovatie (REDI). Na de REDI volgt uiteraard afronding via de ministerraad en verzending aan de Tweede Kamer in november.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met het inbrengen van de periodieke rapportage in de REDI?
 - Wanneer u akkoord bent met het rapport en de kabinetsreactie verzoeken wij u het aanbiedingsformulier voor de REDI en de kabinetsreactie te ondertekenen.
- Gaat u akkoord met openbaarmaking van de voorliggende nota bij verzending van de Kamerbrief conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

Kernpunten

- De periodieke rapportage is een evaluatie van de doeltreffendheid en doelmatigheid van schatkistbankieren en het betalingsverkeer van het Rijk tussen 2018-2023. De kabinetsreactie bevat beleidsvoornemens voor de komende jaren op basis van de bevindingen uit de periodieke rapportage.
- **Conclusie:** het onderzoeksrapport geeft een positief oordeel over de behaalde beleidsdoelen en de doelmatigheid.
- **Beleidsvoornemens:** de beleidsvoornemens zien vooral op het onderzoeken van mogelijke wijzigingen in de rentes die gehanteerd worden binnen schatkistbankieren. De toegepaste rentes hebben het Rijk een rentenadeel gegeven in de geëvalueerde periode. Het doel van het aanpassen van de rentes is het doorgeven van de financieringsvoorwaarden van het Rijk aan deelnemers. De voorgenomen maatregelen maken het begrotingsartikel meer kostendekkend.

¹ Het Kasbeheer is te vinden in artikel 12 van hoofdstuk IX (Financiën en nationale schuld) van de Rijksbegroting.

² De periodieke rapportage is geschreven door een werkgroep waarin het Agentschap, FEZ, IRF en BZ vertegenwoordigd waren. In de begeleidingscommissie namen leidinggevenden van bovenstaande afdelingen, de RHB en twee externe experts zitting. De externe experts zijn prof. C. Koopmans (Vrije Universiteit Amsterdam) en M. Vemer (De Nederlandsche Bank).

- **Afstemming:** de periodieke rapportage is ambtelijk afgestemd in het voorportaal CESI. Er waren geen vragen over het stuk. Gezien de korte tijdslijnen vragen wij u hierbij akkoord op de inbreng in de REDI.
 - Op ambtelijk niveau is de periodieke rapportage eerder besproken met de ministeries van OCW, BZK en I&W en koepelorganisaties van decentrale overheden.³ De beleidsvoornemens worden indien relevant opvolgend besproken met betrokken partijen.
- **Achtergrond:** In 2023 is het plan van aanpak voor de periodieke rapportage met de Tweede Kamer gedeeld. Het ministerie van Financiën heeft het rapport vervolgens opgesteld. Bij de periodieke rapportage was een stuurgroep betrokken met leden van FEZ, IRF, BZ, RHB en twee externe experts. In hun oordeel (bijlage 5) geven de externe deskundigen aan positief te zijn over de totstandkoming van het rapport en spreken tevredenheid uit over hun betrokkenheid in het proces.

Toelichting

Schatkistbankieren

- **Bevindingen**
 - De aangehouden tegoeden in de schatkist zijn sterk gestegen van € 23,3 mld in 2018 naar € 78,7 mld in 2023. Dit komt vooral door een grote stijging van tegoeden bij de sociale fondsen, onderbesteding bij verschillende andere organisaties en een groei van het aantal deelnemers.
 - Dit leidt mogelijk tot een toegenomen risico dat de staatsschuld snel stijgt bij een verslechtering van de economie als gevolg van stijgende uitgaven bij sociale fondsen en het Rijk. Dit kan een dubbel negatief effect hebben op de EMU-schuld. Dit effect wordt nu niet meegenomen in het risicobeleid van het Agentschap.
 - Negatieve rentes hebben de Staat geld gekost vanwege de minimum 0% rente op rekening-courant rekeningen in de schatkist. Daarnaast zijn de rente-uitgaven in 2023 relatief hoog geweest vanwege de gestegen kapitaalmarktrentes. Hierdoor is er een rentenadeel voor de staat geweest in de bestudeerde periode van ongeveer € 236 mln.
 - Het direct doorgeven van de €STR rente aan deelnemers leidt tot een nadeel voor het Rijk ten opzichte van de huidige DNB-rente. Dit heeft bijgedragen aan bovengenoemde rentenadeel. DNB geeft de Nederlandse staat namelijk €STR met een afslag van 20bp.
 - Op het moment bestaat er geen uniform toetsingskader voor schatkistleningen. Departementen zijn vrij in hun risico-inschatting voor het geven van garanties voor leningen. Dit brengt mogelijk begrotingsrisico's met zich mee.
- **Beleidsvoornemens**
 - Het uitgangspunt bij de beleidsvoornemens is het doorgeven van de financieringsvoorwaarden van de Nederlandse staat aan deelnemers van schatkistbankieren. In de bestudeerde periode was dit niet altijd het geval.
 - Wij stellen voor om onderzoek te doen naar de mogelijkheid om de daggeldrente die DNB aan de staat geeft te volgen in de toekomst. Nu geeft de Staat €STR door aan deelnemers, terwijl 20bp minder ontvangen wordt van DNB.
 - Wij stellen voor om te onderzoeken of het mogelijk is om de minimum 0% rente op de rekening-courant te laten vervallen.

³ Dit zijn het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen.

- Wij stellen voor om de mogelijke effecten van een afname in het volume aangehouden publieke middelen in de schatkist in kaart te brengen en dit in het risicokader van het Agentschap mee te nemen. Dit wordt verder onderzocht in de periodieke rapportage van artikel 11 (Financiering staatsschuld) die in 2025 aan de Tweede Kamer aangeboden wordt.
- Wij stellen voor om een integraal toetsingskader te ontwikkelen voor het afgeven van garanties voor schatkistleningen.

Betalingsverkeer van het Rijk

- **Bevindingen**
 - Het betalingsverkeer is betrouwbaar geweest in de geëvalueerde periode. Wel staat de betrouwbaarheid mogelijk onder druk vanwege verhoogde eisen op het gebied van MVO en de ernstige beroepsfout.
 - Het betalingsverkeer is doelmatig geweest. Wel staat de doelmatigheid onder druk vanwege beperkte marktconformiteit van het betalingsverkeer van het Rijk.
 - De Nederlandse bankensector kent een hoge mate van marktconcentratie. Doordat de uitgevraagde eisen en wensen specifiek en complex zijn wordt het speelveld verder beperkt.
- **Beleidsvoornemens**
 - Wij stellen voor om de betrouwbaarheid van de dienstverlening verder te borgen en verbeteren. Een voorbeeld hiervan is de multibankconstructie met stand-by faciliteit zoals toegepast in de aanbesteding van het betalingsverkeer van de Belastingdienst, dienst Toeslagen en Douane.
 - Wij stellen voor om de wendbaarheid verder te verbeteren door onderzoek te doen naar mogelijkheden tot het versnellen van het overstappen van dienstverlener.
 - Wij stellen voor om onderzoek te doen naar mogelijkheden om de toetredingsbarrières voor uitvoerende partijen te verminderen. Dit kan vooral gezocht worden in de eisen en wensen die toegepast worden in de aanbestedingen.
 - Wij stellen voor om de perceelverdeling te herzien. Het uitgangspunt hierbij is zo veel mogelijk productgestuurd aanbesteden waar dat kan.

Communicatie

- De periodieke rapportage is op 22 oktober besproken in het ambtelijk voorportaal CESI. Vervolgens worden het onderzoek en de beleidsvoornemens besproken in de ministeriële onderraad REDI en de ministerraad, respectievelijk op 5 en 11 november. Ten slotte worden de stukken aan de Tweede Kamer aangeboden.
- Bij het aanbieden van de periodieke rapportage aan de Tweede Kamer adviseren wij om een technische briefing aan de Tweede Kamer aan te bieden. Als hier interesse voor is zal dit vervolgens op een nader te bepalen moment worden gepland.
- Opvolgend aan de publicatie van het onderzoek wordt door het Agentschap een kort bericht gepubliceerd in economenvakblad Economische Statistische Berichten. In dit artikel worden bevindingen over het volume aangehouden middelen in de schatkist nader geanalyseerd, en wordt een verband gelegd met ontwikkelingen omtrent de EMU-schuld in de afgelopen jaren.

Politiek/bestuurlijke context

- De inhoud van de periodieke rapportage en de beleidsvoornemens zijn voorgelegd aan de ministeries van OCW, BZK en I&W en aan koepelorganisaties Interprovinciaal Overleg, Vereniging van Nederlandse Gemeenten en Unie van Waterschappen. Toekomstige beleidsvoornemens worden indien relevant voorgelegd aan de relevante departementen en aan de deelnemers van schatkistbankieren.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De nota en onderliggende stukken bevatten informatie die openbaar wordt bij het aanbieden van de periodieke rapportage aan de Tweede Kamer. Tot die tijd kunnen deze stukken niet openbaar gemaakt worden.